

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nerancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de AMUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
W. Augenthaler & Emmerich
Leiner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII. Erásbét-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarif și învo-
ială. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

A N U L L X X I I

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare:
Abonamente pentru Austro-Ungari:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.,
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și Războiul:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumără la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dușii acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 52.

Brașov. Sâmbătă 7 (20) Martie

1909.

Propunerea Italiei.

Știrile, dela Belgrad și din capi-
talele marilor state, ce se învârtesc
în jurul războiului, pe care unii îl
ațăță, iar alții vor să-l împiedece,
curg potop și pline sunt coloanele
ziarelor europene de variantele, ce le
conțin și cari se repetază de atâtea-
ori în câte un nou sau modificat
costum.

Acuma a eșit din nou pe planul di-
scușiunilor cestiunea conferenței euro-
pene, care părea de câteva timp aproape
de tot uitată. Nimic nu dovedește
mai mult cât de tare s'au incurcat
ițele diplomației europene, ca faptul,
că la câte o săptămână-două, ba ade-
seori și la câte două-trei zile puterile
vîn cu propuneri modificate sau cu
total nouă, făcute în scopul de a in-
cerca să stingă focul, ce poate să
aducă conflagrațiun a, de care se tem
toți fără deosebire.

Atâtea propuneri de domolire și
de aplanare a conflictului sunt în
curs, încât nici nu poți crede, că
toate ar fi originale; multe vor fi nu-
mai invențiuni ale celor ce se pricep
așa de bine la fabricarea de știri de
senzațiune pentru a satisface gustu-
lui și trebuinței ce o are lumea ce-
titoare de gazete în aceste timpuri
critice.

Astăzi este Italia îngrijată de
intorsătura ce au luat-o evenimentele,
care încearcă să salveze pacea prin
grabnica convocare a unei conferențe
europene. Ideea lui Tittoni este de a
indemna cumva pe Rusia să declare,
că Serbia în nota ei circulară dela
10 l. c. a renunțat în genere la toate
pretenziunile, ca astfel să fie delă-
turată pentru Austro-Ungaria orice
temere de a lua parte la conferență.
Ministru de externe italian poate să
aibă cele mai bune intențiuni și pro-
punerea sa pentru un program mai
redus al conferenței este deja viu
discutată între diferitele cabinete. E
întrebare însă, dacă va putea să aibă
vre-un rezultat practic, mai ales după
ce s'a publicat nota rusească de alal-
tăeri, care stăruie tocmai din contră
pentru aceea, ca definitivă rezolvare
atât a cestiunii bosniace cât și a celei
sârbești să se facă de către viitoarea
conferență.

Organul oficiului nostru de ex-
terne, „Fremdenblatt“ serie, că punc-
tul de vedere austro-ungar este cu
privire la conferență, ca fie-care punct
al programului acesteia să fie preala-
bil bine fixat, așa că primirea pro-
gramului să fie dinainte asigurată și
să fie exclus pericolul unor complica-
țiuni ulterioare, din cauza de inter-
pretări divergente; incolo Austro-
Ungaria nu se opune în principiu ține-
rii conferenței.

O foaie din Peterburg aduce și-
rea, că Rusia ar vrea dimpreună cu
Franța și cu Anglia să stăruie pe
lângă guvernul din Belgrad de a da
un răspuns satisfăcător la nota ce o
va primi din Viena în zilele acestea,
Duminecă sau Luni. Dacă s'ar adeveri
aceasta atunci ar fi o dovadă, că
Rusia nu e hotărâtă încă să tragă

ultimele consecvențe din latitudinea
ei de până acuma și că tot să fe-
rește încă, de a se angaja direct
pentru Serbia. Aceasta însă de sigur,
că uu o face de temere față de ame-
nințările, ce a aflat cu cale deputatul
Szemere a lansat în interpelațiua sa
adresată eri guvernului cu privire
la situațiunea exterioară. Szemere a
reamintit un discurs al său ținut în
delegațiune, în care a zis: „Aliații
noștri naturali în Balcani sunt Turcia
și Bulgaria și sfătuesc că trebuie să
se ocupe Belgradul și să se anexeze
Bulgaria regiunile din Serbia locuite
de Bulgari. Acum Szemere adaugă:
trebuie să anexăm României, regi-
unile din Serbia locuite în majoritate
de Români. Din nenorocire br. Aeh-
renthal nu face politica activă, ci pa-
sivă. Szemere întreabă, dacă d-l We-
kerle este di- pus a uza de toată influ-
ința sa în direcțiunea afacerilor stră-
ine, pentru ca să se facă în viitor o
politica activă?”

Mai trebuie să spunem, că această
politica numai prin războiu s'ar putea
realiza?

**Semnarea tratatului comercial cu Ro-
mania.** Bud. Hirlap e informat din loc
competent, că cel târziu în 5 zile convenția
comercială cu România va fi semnată de
ambele părți contractante. Încheierea grab-
nică a acestui tratat, zice B. H., e dic-
tată deo parte de situația gravă provocată
de conflictul cu Serbia, de altă parte de
ceștiunea desfacerei articolelor industriei
ardelene, care printr'un eventual războiu
vamal cu România ar suferi foarte mult.

**În ședința de azi a dietei deputatul
Szemere Miklos va prezenta o interpelație
urgentă cu privire la situația externă a
Monarhiei.**

Acordul turco-bulgar. Iată punctele
principale ale protocolului acordului turco-
bulgar semnat la Petersburg: Pentru a
înlesni regularea definitivă a cererilor turce
cătră Bulgaria, a căror sumă se fixează la
125 milioane, guvernul rus remite Turciei
numărul de anulități ale contribuțiunii de
războiu, cari sunt necesare pentru ca Turcia
să poată primi această sumă prin ajutorul
unui împrumut în condițiunile actuale ale
creditului turc și ale târgului monetar
european. Aranjamentul prevede de ase-
menea puțința pentru Turcia de a amori-
tiza în timp scurt toată suma ce rămâne
din contribuțiune iarăși prin capitalizare
însă numai în caz când această opera-
țiune e posibilă cu 4 la sută al pari sau
mai târziu. După încheierea aranjamen-
tului special, Turcia se declară gata a nu
se opune la recunoașterea independenței
Bulgariiei. În suma totală de 125 milioane
se cuprinde și despăgubirea pentru calea
ferată orientală.

Situația esteroară și interesele de clică

Vorbind despre situația critică din
afară și temerile de războiu, ce au
cuprins pe toți cetățenii, „Neues Pester
Journal“ scrie în numărul său dela
18 l. c. între altele:

„...În Serbia guvernul este un fel de
comisie dirijată de parlament, pe când la
noi în Ungaria parlamentul este pentru
guvern ca și pentru toți ceilalți factori o
cantitate neglijabilă. Situația aceasta n'a
creat-o nici îngâmfarea nici lipsa de orice
considerare a guvernului, ci logica fapte-
lor. Parlamentul ungar s'a nulificat el în-

susi în anii din urmă. Nici în Austria pa-
lamentul nu e un factor prea puternic și
totuși br. Bienert ală de lipsă a lămurii
adeșeori parlamentul despre situațiune.
Cine se gândește însă la noi la așa ceva?
De ce Dr. Wekerle să-și mai ia osteneala,
după ce parlamentarii lui n'au ochi și urechi
decât numai pentru micile certe și interese
lor personale. Și asta merge de ani
tot așa Nimeni nu mai ia în serios acest
parlament. Orice acțiune se pornește în
dieta, cea dintâi întrebare, ce și-o pun toți
este: Ce interese personale și de partid
poate servi această acțiune?”

Și atunci când și în parlamentul un-
gar s'ar manifesta deodată interesul pen-
tru politica exterioară, am putea fi siguri,
că ar fi condus numai de interese de clică
sau de așa ceva.

Dacă ar mai trebui o dovadă, aceasta
o constituie purtarea clicii agrariene din
zilele ultime. Intr'un timp, când ne ame-
nintă pericolul de războiu și fiecare cetă-
țean al statului trebuie să se gândească,
numai la aceea, cum s'ar putea să scăpăm
țara de acest pericol, agrarienii au cura-
giul pentru o frivolitate fără seamă. Nu
numai că ei se opun lărmuind, de a se
susține pacea pe socoteala taxelor de vamă,
sculițoare agrariene, dar mai vreau să ne
facă să perdem și amiciția cu România, ca nu
cumva să fie atins cercul lor de interese.
Și unde domnește această orbie și micini-
mie, acolo să mai luăm în serios astfel de
asertiuni? După cum ni-se asigură, cei dela
locul competent au avut mai multă price-
pere decât agrarienii și n'au jertfit intere-
sele generale ale totalității intereselor clicii.
Dar cu-o asemenea procedere, la care
poartă vina toate partidele, poate frește
să-și piardă și în politica exterioară pre-
tenziunea de a fi ascultat și luat în serios.

Din camera austriacă.

(Desbaterea legii recrutiilor.)

Dep. ceh Udzral, zice că în politica
interioară a Austriei domnește anarhie.
Desaproabă că Austro-Ungaria se razimă
pe Germania, ceea ce a adus cu sine, că
suntem din toate părțile impresurați; apoi
protestează în contra amestecului Ger-
maniei în politica noastră interioară.

Deputatul Gol exprimă neîncrederea
sa față cu ministrul de războiu din cauza
concesiunilor, ce le-a făcut nizuințelor de
separatim ale Maghiarilor, cari nu vor
contribui la ridicarea puterii de acțiune a
armatei.

Dep. Kramarz (ceh tânăr) zice: »Dacă
a fost vre-odată de lipsă, atunci e azi ne-
apărat necesar, de a se face tot posibilul
spre a evita conflictul slavismului cu ger-
manismul, căci pentru acest imperiu, după
cum este el compus, nu e altă politica
mai bună decât a păcii. Mă tem de pasul
intenționat, care ne poate duce în prăpa-
stie. Situația e foarte serioasă și aceea,
cari ne sfătuesc să fim aspri, nu-și îm-
plinesc datoria patriotică. Nu se tractează
de-o preumblare în Serbia, ci poate să se
nască de aici un conflict mare european.
Principiul, ce a fost urmat dela început de
cătră oficiul de externe, că Austro-Unga-
ria poate să rămână liniștită fiindcă este
o putere mare, ar trebui să fie urmat și
acum.

Creștinul-social Gessmann accentu-
iază, că armata oferă monarhiei o mare
siguritate și aduce sincere mulțumiri Ger-
maniei pentru sincera ei credință, ca aliată,
și pentru credincioasele sale servicii de
secundant, ce ni le-a făcut în situația ac-
tuală foarte încordată. Primirea unanimă
a contingentului recrutiilor ar fi o mani-
festare pentru pace.

Mai vorbește contele polon Dziedusicki
exprimându-și speranța, că guvernul com-
mun va face tot ce va sta în puțință pen-
tru susținerea și asigurarea durabilă a
păcii, pe care, e convins, că o doresc și
marile puteri.

Socialistul polon Dassynski declară,

că partidul său nu poate să voteze nici
un soldat acestui guvern. Social-democrații
nu voesc războiu; aceia, cari nu voiesc
războiu, trebuie să stăruiască dimpreună
cu social-democrații pentru un tratat co-
mercial bun între Austro-Ungaria și Serbia.

Deputatul pan-german Malik, declară
că pangermanii nu pot să încuviințeze
nici un recrut pentru poziția de putere
mare slavă a Austro-Ungariei. — Proiec-
tul de recruti se predă în fine comisiiunii
pentru armată.

Cehul Kalma se adresează în fine la
președintele camerei și accentuând, că în-
treaga cameră s'a pronunțat unanim con-
tra războiului, care s'ar putea schimba în-
tr'un mare războiu european și ar însemna
o catastrofă economică, zice, că este da-
toria președintelui, de-a aduce aceasta
unanimă părere la cunoștința monarhu-
lui, care va decide despre războiu și pace.
Întreabă deci pe președinte, dacă e gata
ca într'o audiență la monarhu să se facă
interpretul parlamentului și să-l roage să
decidă pentru pace.

Președintele camerei Pallai răspunde:
»Sunt și eu un amic tot așa de mare al
păcii ca d-l deputat, nu-mi voiu permite
însă ca neîntrebat fiind, să-mi dau părerea.

În ajunul războiului.

Atitudinea suspectă a Rusiei.

Agentia »Westnik« află, că ministrul
de externe al Rusiei Isvolski a remis am-
basadorului austro-ungar răspunsul guver-
nului rus la comunicarea protocolului acor-
dului austro-turc. Răspunsul relevă, ca și
depeșa circulară rusă din 12 Decembrie,
că acordul austro-turc nu exclude necesi-
tatea de a se aduce cestiunea Bosniei și
Herțegovinei dinaintea conferinței semna-
tarilor tratatului de Berlin. Așa fiind, gu-
vernul rus se poate înțelege cu Austro-
Ungaria ca și cu celelalte puteri cu privire
la convocarea conferinței, în care se va
discuta și cestiunea Bosniei și Herțegov-
vinei pe lângă celelalte puncte ale progra-
mului conferinței acceptate de marile puteri.

Prin faptul că Rusia n'a dat un ră-
spuns satisfăcător relativ la cestiunea pro-
tocolului austro-turc și că guvernul rusesc
refuză de a interveni la Belgrad, situația
a devenit critică. Noua notă a Austriei va
fi predată săptămâna viitoare prin contele
Forgach și va fi în legătură cu o demon-
strație militară din partea Austriei, adevă-
cu sporirea trupelor din Bosnia. Serbia a
zădărnicit intențiunea Austriei de a-i acorda
avantaje economice. Cercurile parlamen-
tare vieneze sunt foarte pesimiste. Ele
cred că cel mult până la sfârșitul lunii se
va lua o hotărâre decisivă.

Din Berlin se anunță, că prin nota
Rusiei, situația s'a agravat pe neașteptate;
ea înseamnă fiasco al tuturor încercărilor
cari tindeau la menținerea păcii, deoarece
Isvolski probează prin această notă nu
numai că Rusia sprijinește Serbia, ci și
că o organizează.

Isvolski are perfectă cunoștință despre
punctul de vedere al Germaniei în cesti-
unea Bosniei și în toate acestea n'a ezitat
să trimită Austriei această notă. Se pare
că Isvolski nu vrea să considere cesti-
unea Bosniei ca trecută în domeniul isto-
riei. Nota Rusiei are aparența ca și când
Isvolski ar fi de părere, că marile puteri
ar putea eventual să forțeze Austria ca
să renunțe la ambele provincii. Acum nu
se mai poate admite, că Serbia se va arata
mai puțin intransigentă față de Austria.

Se consideră ca suspect și faptul că
Isvolski s'a grăbit să răspundă Austriei
chiar acum, cu toate că acum câteva săp-
tămâni a întrerupt în mod brusc tratati-
vele relativ la recunoașterea protocolului
austro-turc. Isvolski tocmai acum ia o at-
itudine respingătoare, când toate celelalte
puteri sunt preocupate ca să mențină
pacea.

Ziarele din Berlin se arată foarte îngrijorate din cauza notei rusești. »Vossische Zeitung« scrie că prin această notă, Rusia a adoptat punctul de vedere al Serbiei, arătând că sprijinește aspirațiile Sârbilor.

Ziarul »Times« află din Petersburg, că ministerul de externe din Viena a încredințat oficial guvernul rus, că răspunsul guvernului sârbesc nu a fost de loc satisfăcător.

Mare spaimă între țărani galicieni.

Zvonurile războinice au cauzat mari iritațiuni între țărani și muncitorii din Galici. Niște speculanți neconștiincioși profitând de ocazie au exploatat această agitațiune. Speculanții au răspândit vestea, că guvernul, în cazul unui războiu, se va folosi de banii depuși în diferite bănci. În urma acestora toate băncile au fost luate cu asalt de către depunătorii, cari și-au pretins banii depuși. Depunătorii își vând cărțile de depuneri, ca cel puțin o parte din banii lor să poată fi salvați.

Situația războinică în Serbia și Montenegro.

Imprimeria statului sârb a început să tipărească *proclamațiunea de războiu*. Toată populațiunea Belgradului e entuziasmată până la delir și este ferm decisă să susțină ororile unui războiu, care va izbucni până în două zile cel mai târziu, dacă nu cumva chiar în primele 24 de ore. Ziarele au un limbaj nu se poate mai războinic.

Viața socială și afacerile comerciale au încetat. La ministerul de războiu se lucrează cu o energie supremă. Zilnic se expediază munițiuni și merinde trupelor.

În consiliul de miniștri, ținut alaltăeri, ministrul de externe Milovanovic a raportat, că în urma declarațiunilor ambasadiorilor Franței și Rusiei, Sârbia nu poate conta în cazul unui războiu la ajutorul puterilor. Până când cercurile guvernului sunt pesimiste, opinia publică e optimistă și speră în ajutorul puterilor. Comitetul apărării naționale din Sârbia aranjează în întreaga țară manifestațiuni pentru războiu.

O telegramă din Sofia anunță, că la intervenția urgentă a Rusiei, Bulgaria a permis transitul materialului de războiu sârbesc.

O telegramă din Viena desminte știrile despre plecarea ambasadiorului For-gach din Belgrad.

Din Cetinje se anunță, că s'a ordonat mobilizarea unei jumătăți divizii. În capul căreia vor fi puși fiii principelui Nichita. Dispoziția războiului a scăzut de când s'a aflat, că la Antivari staționează o crucișătoare și mai multe torpiloare austriace.

Mobilizarea parțială.

Din știrile ce ne sosesc astăzi din Viena și Budapesta rezultă, că alarma dată zilele acestea despre mobilizarea armatei comune se reduce numai la chemarea sub arme a rezerviștilor, cari aparțin batalioanelor și regimentelor dislocate în Bosnia. Prin urmare nu este vorba de mobilizarea armatei, ci numai de completarea cadrelor detașamentelor de trupe aflătoare în Bosnia și Herțegovina.

După datele oficiale se află astăzi dislocate în Bosnia următoarele trupe: 1 batalion al regim. 16 (Belovar), 3 bat. a reg. 23 (Zombor), 1 bat. a reg. 25 (Losoncz), 1 bat. a reg. 29 (Becichorecul-mare), 1 bat. a regim. 38 (Kecskomet), 3 bat. a reg. 39 (Debrecin), 1 bat. a regim. 44 (Kaposvar), 1 bat. a reg. 52 (Pecs), 1 bat. a reg. 53 (Zagrab), 1 bat. a reg. 60 (Eger), 1 bat. a reg. 62 (Cluj), 1 bat. a reg. 64 (Târgu-Mureșului), 3 bat. a reg. 82 (Szekely-Udvarhely) și 1 bat. a reg. 86 (Szabadka). Afară de batalioanele aceste recrutate pe teritoriul Ungariei, se mai află în Bosnia regimentul vienez Nr. 4 și mai multe batalioane din regimente cehe și polone. Cu totul sunt dislocate în Bosnia și Herțegovina 40 batalioane infanterie, patru divizii de artilerie de muniți, 2 regimente de artilerie de cetate, 2 regimente de cavalerie și un număr corăspunzător de trupe de pioneri și de tren.

Prin ordinul Maj. Sale Monarchului datat din 15 Martie a. c. numărul soldaților regimentelor mai sus amintite, a fost urcat la numărul corăspunzător mobilizării în timp de războiu. În urma acestui ordin au fost chemați sub arme atât în Ungaria cât și în Austria rezerviștii din mai multe clase, a căror regimente se află în Bosnia. Chemarea acestor rezerviști prin bilete albe a dat prilej la alarma despre

mobilizarea armatei, așteptându-se zi de zi afișarea placatelor de mobilizare.

Deși mobilizarea este prin urmare numai parțială, referindu-se exclusiv la regimentele dislocate în Bosnia, planul mobilizării armatei întregi pentru eventualitatea unui războiu este elaborat și comanda militară și autoritățile administrative sunt gata, ca la moment să cheme sub arme pe toți rezerviștii. S'au mai chemat sub arme pentru completarea artileriei și trupele de pioneri în diferite părți ale monarhiei, precum și în ținutul Brașovului, câteva sute de soldați-artilerişti în rezervă pentru întregirea acestor arme.

Ordinul Maj. Sale nu se referă nici la honvezime și nici la armata teritorială din Austria.

După știri sosit din Fiume, au sosit acolo eri și alaltăeri noaptea trenuri cu soldați, arme și hrană, cari imediat au fost transbordate pe vapoare luând drumul spre Dalmația. Direcțiunile căilor ferate din Ungaria și Austria au primit ordin să pregătească totul pentru cazul unei mobilizări.

Un consiliu militar.

Din Viena se anunță, că eri și alaltăeri au sosit acolo din diferite părți ale monarhiei numeroși generali și ofițeri de stat major. Intre cei sosiți se află și generalitatea corpului XII de armată, între cari și generalul Șandru. Eri s'a ținut în Viena un consiliu militar. Despre hotărârile luate n'a pătruns până acum nimic în publicitate.

O conferență despre Românii din America.

Părintele Dr. Epaminonda Lucaciu, preotul bisericii române din Aurora (Stătele-Unite), care a venit pentru un scurt conceniu în patrie, a ținut alaltăeri în sala de lectură a școlii de fete din Arad, o interesantă conferență despre Românii din America.

Românii, a zis părintele Lucaciu, au început să emigreze în număr mai mare în America, abia în ultimii zece ani. Cauzele emigrării lor sunt indeobște cunoscute. La Românii din Ungaria, pe lângă cauzele economice, se mai adaugă și alte cauze politice. Primii emigranți au avut să lupte cu multe neajunsuri. Adese ori au fost înșelați de diferiți speculanți fără de scrupule, și, neștiind nici limba țării, n'au putut să-și caute dreptatea. Cei mai mulți dintre emigranți sunt muncitori prin fabrici. Sunt însă și mulți negustori și meseriași români în America.

În ce privește viața lor spirituală, Românii se adunau la început în simple case particulare, unde se oficia serviciul divin. Abia mai târziu au fost aduși preoți. Astăzi sunt în America cinci biserici și unsprezece preoți români, iar în Canada avem un arhimandrit venit din România. Ceeace lipsește Românilor din America sunt școlile. Nădăjduim însă că în curând vom avea și școlile noastre românești în această parte a lumii, cu atât mai vădit, cu cât fiecare popor poate să-și înființeze școlile naționale.

Românii sunt stimați și prețuiți pentru calitățile lor. Episcopul din Rockfort a zis cu prilejul unei serbări a Românilor din America: »Străbunii voștri Români au fost idealul nostru. Nu uitați deci limba voastră, iubiti-o și cultivați-o! Noi nu vă cerem să vă lăpădați de limba voastră, căci renegații sunt primejdioși tuturor. Cerem să rămâneți buni Români, căci numai ca buni Români puteți fi buni cetățeni ai Statelor-Unite«.

STIRILE ZILEI.

— 6 Februa rie v.

Conferențele »Asociațiunii«. Duminică în 8/21 Martie va vorbi în sala gimnaziului dl profesor Dr. Ion Eunea despre »Re-nașterea în Italia«. Conferența aceasta va fi însoțită de proiecțiuni cu schiopicul. Pentru acoperirea cheltuielilor împreunate cu această conferență Onoratul public este rugat să contribuie de bună voie câte 20 bani (10 creițari), mai mult nu. Începutul la 6 ore sara.

Duminica trecută dl prof. Dr. Lacea a ținut o foarte interesantă conferență, în care s'a ocupat de pes mismul lui Eminescu alături de pesimismul poetului german Lenau. Conferențiarul a citat din operele ambilor poeți și a arătat prin explicarea și comentarea acestor citate, marea deosebire între acești doi poeți și cât de mult greșesc acei, cari numesc pe Eminescu »Lenau-Românilor«. Dl prof. Dr. Lacea a fost

viu aplaudat și felicitat pentru interesanta și instructiva dsale conferență.

Dr. Vlad nu-și vinde moșia! În numărul dela 28 Februarie (13 Martie) al ziarului nostru am înregistrat faima, ce s'a fost lătit în Orăștie și jur, că d-l Dr. Aurel Vlad ar fi în târg pentru moșia din Bobâlna cu erariul, care vrea s'o cumpere pentru scopuri de colonizare, legându-o cu alte două domenii deja cumpărate. Cu aceeași ocaziune am dat expresiune părerii, că faima va fi condiționată precum și firmei așteptări că d-l Vlad o va desmîți. O telegramă ce am primit-o astăzi la amiazi dela Arco (Tirolul-sudic), unde petrece de prezent d-l Dr. Vlad, desminte în adevăr categoric acea faimă. Telegrama este de următorul cuprins: »Gazetai Transilvaniei Brașov. Arco, 19 Martie. Nu am vândut și nu vând moșia. Dr. Vlad.«

Promoțiune. Ni se scrie, că dl Sever Aurel Erdélyi, fiul bravului avocat român decedat Iosif Erdélyi din Oradea mare, a fost promovat Sâmbăta trecută în 13 Martie la universitatea din Cluj doctor în științele juridice.

Probabilită mobilizare a corpului întâu de armată din România. Din București se anunță că ofițerii în rezervă ai corpului I de armată au primit ordine confidentiale de a se pregăti pentru o eventuală chemare sub arme. Aceste ordine sunt puse în legătură cu o probabilită mobilizare a corpului I de armată, în vederea războiului austro sârb, care va izbucni zilele acestea

Necrolog. În 16 Martie n. a încetat din viață Teodor Pocan, preot gr.-or. român în Jebeli după lungi suferințe în etate de 69 ani și în al 39-lea an al preoției sale nmormântarea a avut loc eri. Odihnească în pace!

Noile regimente române de artilerie. În curând se vor crea încă cinci regimente de artilerie, cari se vor repartiza în așa fel, ca să completeze efectivul diviziilor de artilerie dela Craiova, Târgoviște, Focșani, Botoșani și Constanța. În chipul acesta, diviziunile cari până azi nu aveau decât trei regimente, vor avea patru. Dl general Averescu, ministru de război, a semnat tabloul gar.izoanelor acestor noi regimente: reg. 14 de artilerie va fi instalat la Slatina, al 15-lea la Pitești, al 16-lea la R-Sărat, al 17-lea în Bacău și al 18-lea la Cernavoda. Regimentul 2 de artilerie, cu garnizoana la București și care compta până azi în divizia 4-a, și va completa — dinpreună cu reg. 10 — brigada a 4-a de artilerie a Capitalei.

Pentru m. sa studenților români din Brașov s'au mai făcut următoarele contribuiri:

Dela institutul de credit și economii »Doina« din Câmpeni 100 cor., dela societ., acad. »Bomânia Jună« din Viena 50 cor. (la fondul »Coriolan Bredicean«).

Primească generoșii donatori sincerile noastre mulțămite. — Direcțiunea școlilor, medii gr. or. rom. din Brașov.

Greva telegrafistilor din Franca a luat dimensiuni îngrijitoare. Serviciul telegrafic e aproape cu totul întrerupt. 4000 sârme telegrafice au fost tăiate. Guvernul a decis să supravegheze cu miliție liniile telegrafice.

Un șlep înecat. Din Brăila se anunță că în urma dislocării sloiurilor de gheață de pe Dunăre, curentul apei mânănd cu mare furie acele sloiuri, a lovit cu putere șlepurile, care se aflau, pentru iernat, în canalul Măcin. Din cauza acestei puternice lovituri s'a produs un adevărat dezastru. Șlepul »Brăila« a fost spart și cufundat. Un mare număr de alte șlepuri au fost luate de curentul apei și duse spre Galați, iar altele au fost grav avariate. Pagubele cauzate șlepurilor avariate se ridică la peste 120.000 lei, bine înțeles în aceasta sumă nu intră valoarea șleplului înecat. Vaporul de salvare »Mântuirea« și remorcherul »Dionisie«, au plecat în ajutorul șlepurilor luate de curentul apelor.

Târg nou de țară. Ni se scrie: În comuna Salciua de jos (Alsószolcsva) comit. Turda-Arieș stațiunea de cale ferată Turda, se va ținea anul acesta excepțional în Martie zilele de 29 și 30 n., iar începând cu anul viitor în fiecare an în 3 și 4 Aprilie și în 19 și 20 Octobrie un târg nou de țară, conces prin ordinul înaltului ministru de comerț sub Nr. 26196—1908. La târg se vor aduce: 10—15000 dărahe oi și 4—5000 vite cornute. Onorații cumpărători sunt rugați pentru cercetarea târgului, unde vitele se pot cumpăra cu preț moderat.

Voci din public.*)

La »Declarațiunea« dată pentru Dr. Ioan Șenchea de către cinstiții »martori oculari«, părintele protopop Neculae Borzea și soțul, care s'a publicat în »Gazeta« Nr. 48 din 3/16 Martie și prin care numiții »adeveresc și declară« că eu n'am fost insultat și nici ofensat, — după ce ofensatorul e deja dat pe mâna judecătorei, — îmi permit a Vă ruga On. Redacțiune, să publicați în aceeași rubrică, numai următoarele două

Intrebări,

pe cari le adresez părintelui protopop Nicolae Borzea.

I. Dacă e adevărat, că inzulă mârșavă rostită de Dr. Șenchea în ședința comitetului Reuniunii femeilor române din Făgăraș — nu mi-a fost adresată mie, — te rog părinte protopope, răspunde: Pentru ce Dr. Șenchea, tras la răspundere de mine și de către soțul meu, n'a declarat înaintea comitetului, că nu mie mi-a sunat inzulă, ci în loc de asta, s'a apucat de bătaie.

II. Dacă e creștinească declarațiunea, pe care ca preot ai subscris'o, te rog părinte protopope, spune-mi pentru ce Dr. Șenchea nici a treia zi după inzulă — adevărat în ședința adunării generale din 7 Martie, când s'a făcut propunerea, că Drul Șenchea să părăsească sala respective să fie dat afară — nici atunci n'a declarat că inzulă nu mi-a sunat mie, — ci numai acumă când se vede strâns cu ușa judecătorei, o zici d-ta și companionul, pe când Drul Șenchea se mărginește a declara numai că n'a avut intențiunea de a mă vătăma.

De încheiere observ, că înțeleg pe Drul Șenchea să nege inzulă, îl înțeleg și pe un Păpărad să subscrie declarațiunea, dar te rog, părinte protopope, cum să te înțeleg pe d-ta. protopopul, preotul și duhovnicul, la care mâne poimâne va trebui să mă mărturisesc și care pe an de două ori îmi vii în casă cu taina sfântului bottez? Mă rușinez de fața sfintiei tale să-i public o contra-declarațiune, subscrisă de mai multe și onorabile membre vechi de ale Reuniunii, cari de altcum vor fasiona la timpul său înaintea judecătorei.

Cu distincă stimă:

Insultata Lucreția Peia.

*

Făgăraș, 3/16 Martie a. c.

Onorată Redacțiune! În interesul adevărului, vă rugăm, cu privire la notița »Din Făgăraș« publicată în mult prețuita »Gazeta Trans.« Nr. 42 a. c. a da loc următoarei rectificări:

Nu de 2 ci numai de 1 an a abzis prezidenta, căci după cum s'a anunțat în una din ședințele comitetului Reuniunii femeilor române gr. or. din Făgăraș și jur, articolu, ce apăruse în foia săptămânală »Tara Oltului« și care a criticat petrecerea aranjată cu »Gavote« a fost motivul demisionării.

Vicepresidenta, care de atunci până în 7 l. c. a condus Reuniunea, — în bună înțelegere cu Reuniunea soră gr. cat. încă ar aranjat în 15 Februarie a. c. o petrecere curat românească fără »Gavote« și »Schleiertour« etc., care a avut un rezultat atât moral cât și material îmbucurător.

În ședința comitetului din 5 Martie a. c. obiectele puse la ordinea zilei nu s'au putut pertracta, căci propunerea sprijinită de membrii în consiliu domnii: Dr. Turcu, Dr. Șenchea și Nicolae Borzea, ca adevărat, secretarul să elaboreze și compună un raport detaliat al adunării generale a fost combătută de secretariu și sprijinită de membrul în consiliu d-l Ioan Peia, în urma căreia urmând certe formale, ședința s'a ridicat.

În 7 Martie a. c. s'a ținut adunarea generală la care s'au prezentat membrele vechi în număr de 20 și 35 membre nouă înscrise în lista estradată de comitetul Reuniunii în anul 1906; când în ședința din 25 Martie 1906, constatând, că generațiunea prezintă, ficele actuale ale decedatelor mame fundatoare au rămas streine de această corporațiune, au apelat la toate femeile române de a se înscrie ca membre și a aduna colecte. Prezidenta adunării generale, după ce secretarul a cetit numele celor nou înscrise, le-a declarat de membre Reuniunii și adunarea a luat aceste la cunoștință.

Fiind secretar d-nul Iuon Berescu, cari totodată e și dascăl la școala gr. or. și redactorul »Tării Oltului«, recercat a preda obiectul următor, dânsul a făcut

*) Pentru forma și cuprinsul celor publicate sub rubrica aceasta Redacțiunea nu ia răspunderea.

propunerea că cele de nou înscrise 35 membre, să nu se primească ca membre ale Reuniunii și taxele solvite de 140 Cor., să se respingă, căci nu ar fi dovedit caracterul nepătat! Propunerea nu numai că s'a făcut după enunțarea celor 35 de membrii ale Reuniunii, dar secretariul nici că a avut drept de a face propuneri și pusecerea aceasta mult a indignat pe cei cu simț de dreptate. Văzând propunătorul că majoritatea adunării generale e contra intențiilor sale, împreună cu o fracțiune mică de membre, dar sprijinit, durere, de o parte a tinerimei angajate, au provocat un tumult, o gălăgie, încât prezidenta a fost silită a suspenda ședința. După ce liniștea s'a restabilit ședința s'a redeschis și alegerea, adică noua organizare pe un ciclu de 3 ani, care a fost pusă în program, s'a efectuat în toată liniștea, cu aclamațiune, de către cele 45 membre prezente în mod legal și corăspunzător statutului. Rațiunea despre administrarea aversei Reuniunii nu s'a putut pertracta, căci secretariul a luat cu forța documentele și protocoalele și a părăsit cu ai săi sala de ședințe. Va trebui să se recâștige mai întâiu documentele cu ajutorul autorităților competente și numai după aceea se va pertracta rațiunea în o ședință extra ordinară.

E trist destul, ca o corporațiune cu un scop atât de nobil și o menire atât de sublimă să fie folosită pentru pasiuni și interese particulare.

„Un martor ocular“.

Domnul Ioan Berescu, secretarul Reuniunii femeilor române gr. or. din Făgăraș și jur. ne roagă a da loc următoarei dări de samă a d-sale:

Făgăraș, 4/17 Martie 1909.

Onorată Redacțiune! Ați binevoit a lua o notiță fugitivă și mai mult glumeată despre scandalul întâmplat la Reuniunea femeilor rom. gr. or. din Făgăraș și jur. Lucrul e însă cu mult mai grav, ca să putem trece numai așa peste el. Bătăia și scandalul puse la cale de ambiția unor oameni fără suflet, au rușinat, vătămat și insultat persoane membre și întreaga societate inteligentă română din Făgăraș și ne-au făcut de răs înaintea lumii și cu deosebire înaintea străinilor din Făgăraș. Ba ce e mai mult! Insași existența Reuniunii este periclitată...

În aceste împrejurări grele și rușinoase pentru reuniune, când în urma scandalului petrecut, nu mai are nici președintă nici vicepreședintă, subscrișul, care de 20 de ani îndeplinesc funcțiunea onorifică de secretar al acestei reuniuni, — îmi țin de datorință a arunca în fața scandalagiilor și bătăușilor întreg adevărul, fie aceia ori și cine ar fi. Cu atâta mă mai simț dator reuniunii vătămate.

Rog deci, pe Onor. Redacțiune să publice șirele următoare în prețuita noastră »Gazeta« cu aceeași durere cu care le-am scris și eu.

Vineri în 5 Martie se întrunește comitetul reuniunii, ca să pregătească lucrările pentru adunarea generală din 7 Martie. Oamenii, cari volau să se facă stăpâni și pe aceasta instituțiune, pun scandalul la cale. După alte »cârcoave« nesuccese, cetindu-se jurnalul de cassă, s'a cenzurat și aprobat. Provăzută cu clauzula de cenzură și aprobare, în momentul când, bărbatul de conziliu Dr. I. Turcu, voia să subscrie este oprit de protopopul Nicolae Borzea, care zice: »Mă rog, nu subscrie! Jurnalul de cassă nu-i corect. Restanțiile nu sunt petrecute în jurnal. I-s'a observat că într'un »jurnal de cassă« nu se petrec și restanțiile, și mai ales, că la reuniune aproape toate membrele sunt fundatoare ori pe viață, afară de trei, cari și-au plătit taxele.

După subscriere, protopopul N. Borzea, intrat de eri de alaltăeri în reuniune zice: »mă rog, Duminecă avem alegere de președintă, să facem conspectul membrilor, ca să știm cine votează Duminecă și cine nu.« I-se spune că membrele reuniunii noastre sunt înscrise în mod cronologic, după cum s'au anunțat și înscrise în o carte legată, care se va aduce în adunare. Pe tema aceasta fără a se fi amintit măcar numele vreunei candidate de președintă, — și pe altă mai »filozofică« pusă de membra Luiza Dr. Șenchea, care se ratiază

cătră secretar, că pentru ce în convocare a pus și pe cutare membră, iar pe cutare înaintea cutăreia, se încinge o discuțiune care degenează în ceartă între bărbații de conziliu Dr. Ioan Șenchea și comerciantul Ioan Peia. Intre cele mai sberătoare expresiuni și cele mai triviale epitete aruncate reciproc, cearta durează v'ro jumătate de oară, în care timp Dr. I. Turcu părăsește sala, secretarul reuniunii sloboade roletele dela cele patru ferestri, căci lumea se adunase pe stradă, și era sara între 6 și 7 oare, iar vicepreședinta, ce înota în »apele provocătoare« nicidecum nu s'a învoit să suspendeze și disoalve ședința. Cearta continuă și bărbatul de conziliu Dr. Ioan Șenchea, înzultă în cel mai josnic mod cu cele mai murdare vorbe pe membra comitetului Lucreția Peia. Bărbatul acesteia sare dela fereastră și cere satisfacție, Dr. I. Șenchea...lovește. I. Peia răspunde cu scaunul... și bătaia se continuă. Mărețele umbre din tablourile de pe pereți: Marele Șaguna, Divul Traian cu solii dacilor, metropolitul Miron, priviau cum să sfășie filii... Doamnele tipă, fug pe apucate, vicepreședinta — trănțește pe masă o carte zicând: suspendez ședința, și pe câmpul de luptă: tinciuială dela fridele ferestrilor, »mufuri«, »boua«, mânuși părăsite, ată și scaune răsturnate, o cravată galbină sfârticată.

Iată la ce ne-au adus pofta nesățioasă, a unor oameni, cari vreau să se vâre cu puterea și să monopolizeze toate pentru satisfacerea ambițiilor sale personale rău înțelese. Și dacă s'ar fi aflat astfel de naturale bătaioase, de mult s'ar fi putut face bătăi și în alte adunări decând cu »era cea nouă«. Și acești oameni, după un astfel de scandal, pe care altcum n'aveam intenție să-l dăm în vileag și pe aceasta cale, — oamenii aceștia, în loc să-și pună sac și cenușe pe cap, să-și ceară scuzele dela cei ce prin purtarea și faptele lor erau adânc vătămați, dela persoane, corporațiune și societate, oamenii aceștia, țin conventicule, și aleargă pe sate și prin mahalalele Făgărașului să culeagă membre pe nealese ca cu votul acelora să majorizeze, să terorizeze reuniunea și societatea, inteligența românească și să se aleagă.

(Va urma.)

Varietăți.

După cum va fi o vecinică luptă între căne și pisică, între frig și căldură, între soacră și ginere, etc., tot astfel va fi o vecinică dușmănie între vegetariani și nevegetariani (carnivori, numai carnivori — nu se poate zice că există decât în rare exemplare).

Lupta e pătimașe atât din partea fanaticilor în vegetarianism cât și din partea carnivorilor cu tradiție, cu toate că nici unii nici alții nu-și dau seama cât bine și-au făcut despărțindu-se în două tabere.

Cei adunați însă în jurul steagului, înălțat în numele morcovului, fasolii și spanacului sunt încă prea puțini pentru ca să se fi putut simți scăderea corespunzătoare de preț la muschiul de porc din piață. Așa că trebuie să mai aștepte carnivorii până atunci, când, prin înaintarea în chip uimitor a vegetarianismului, va scădea, măcar cu 30%, prețul de azi al kilogramului de ori ce fel de carne.

Dar vegetarianii și chiar carnivorii nu-și dau seama că-și aduc foloase însemnate făcându-și bucatăria lor deosebită — și vreau să se repună.

Intreg arsenalul de argumente, pe cari le oferă piața și bucatăria vegetariană și carnivoră, face apel la știința medicală și igienă, rămase multă vreme indiferente la această luptă de clase. Se organizează lupte între Goliați din cele două tabere vrășmase, se fac alergări de întrecere, în cari oameni cari ani de zile nu mâncaseră decât verdețuri străbat câte 30 de kilometri.

Știința a dat păreri favorabile ambelor sisteme de alimentare, declarându-se însă adese-ori împotriva uneia din ele.

Un distins medic englez din India afirmă că vegetarianul opune mai puțină rezistență la disordinele organice și că populația indigenă a Bengalului care se nutrește numai cu orez e fizicește mult mai slabă, decât cea mai slabă dintre populațiile Europei. Cei din Bengal mor mult

mai de vreme decât coloniștii europeni, căroră, de altfel, clima le e mai puțin favorabilă. Toate boalele au mai multă putere asupra indigenilor decât asupra celorlalți.

Acest medic declară la rândul său războiul vegetarianismului — și dovedește că vegetarianii, prin regimul lor alimentar, nu fac decât să prepare un teren favorabil pentru invazia și desvoltarea celor mai multe soiuri de microbi.

Dar vegetarianii nu cred, fiindcă li se pare că au mult mai serioase motive ca să nu creadă. Dar cei mai mulți dintre ei cred și nu cercetează.

Va fi fost lumea în toate veacurile tot așa de pripită ca astăzi, când se încep lucruri multe, cari de cele mai multe-ori nu se fac decât pe jumătate? Trebuie să ne punem aceasta întrebare fiecare când ne dăm seama (și trebuie să ne dăm seama) că și respirația noastră e necompletă, fiindcă e pripită, fiindcă suntem pripiti... Mergem înainte, mergem iute. Unde mergem? Unde s'au dus atâtea generații, cari de altfel se crede că nu erau așa pripite ca noi. Atunci când, după o zi lungă de alergare și muncă (pripită) punem capul pe perină, respirăm și noi odată mai din adânc, mai întreg — și apoi în tot timpul nopții respirația noastră e relativ completă, igienică. Am zis în timpul nopții; dar se înțelege în timpul nopții, în pat: n'ăși vrea să înțeleagă vre-unul dintre cetitori că ar fi destul ca să stai cu câțiva tovarăși toată noaptea la masa de cărți (cu 32 de foi), ca să ai respirația completă.

Un doctor care se ocupă în deosebi cu igiena respirației la copii propune pentru copiii dela vârsta de 6 ani însus o școală de respirație pentru copii, o gimnastică a plămânilor, pe care, după lecțiile primite, copiii să simtă singuri trebuința de a o face pentru sănătatea lor, care, în mare parte, depinde de buna funcționare a plămânilor.

R. C.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 19 Martie. Se anunță din Șemlin că firma Andreievici & Co. care este comandată de Bauca comercială din Budapesta a transportat toate hârtiile de valoare și întreg stocul de aur la Neoplanta și Panciova. Acest fapt a produs consternare la Belgrad, însă mai ales la casele comerciale și instituturile de credit, cari erau în legături de afaceri cu casa Andreievici & Co.

Viena, 19 Martie. Intre puterile semnatare actualmintre se fac negocieri asupra propunerii italiene, cu privire la convocarea unei conferințe. Ce privește nota lui Iswolski ea e considerată ca un ingredient diplomatic. În sferile politice de aici domnește credința, că schimbul de vederi dintre puteri nu e favorabil propunerii lui Tittoni.

Praga, 19 Martie. În urma știrii răspândite că guvernul ar avea intențiunea să întrebuițeze depozitele dela casa economiei pentru trebuințele războiului lumea dă năvală la toate instituturile de economie cerând restituirea depozitelor în aur și argint și refuză să primescă bancnote.

Laibach, 19 Martie. Băncile slave din sud vor plăti Lunii reprezentantului Serbiei suma de 10 milioane de coroane, prima rată din cele 20 milioane promise.

Belgrad, 19 Martie. Alaltăeri sub președinta regelui, s'a ținut un consiliu de miniștri, care a durat 4 oare. Ziarul »Politica« declară cu acest prilej că nici un guvern sârbesc nu va admite umilirea Serbiei, care se va cere de Austro-Ungaria; nici un Sârb nu va permite, ca Serbia fără che-

mare sub arme să renunțe la independența sa. »Mali Jurnal« declară că Serbia și Muntenegru vor trebui să recurgă la războiul pentru-că au fost timp de decade, călcate în picioare de Austro-Ungaria, care le-a răpit două țări. Serbia nu se teme de zgomotul de săbii din Germania; Sârbii vor mai aștepta câteva zile până ce comedia jucată de Europa va lua sfârșit și apoi va continua tragedia în care Serbia, Muntenegru sau Austro-Ungaria își vor termina cariera. Jurnalul adresează un apel Rusiei, Franței și Angliei ca cel puțin dacă au curajul să intervină, să nu impedeze pe Sârbi de a-și face datoria; lumea va fi consternată de soarta Austro-Ungariei putrede, dacă marile puteri vor ține Germania în eșec, Sârbii vor tranșa singuri socoteala lor cu Austro-Ungaria și apoi marile puteri vor putea provoca ruina Germaniei.

Răspunsul Rusiei la notificațiunea serviciului austro-turc a provocat la Belgrad o mare mulțumire. De altfel aspectul orașului este normal și nu se observă vre-o neliniște specială cu toate știrile alarmante de mobilizare ale Austro-Ungariei, se consideră o asemenea măsură ca un mijloc foarte costisitor de a determina puterile să sprijinească exigențele austro-ungare față de Serbia.

Petersburg, 19 Martie. În sânul societății rusești crește iritațiunea. Adresa cu manifestațiunea de simpatie pentru Serbia, ce se va trimite parlamentelor europene e semnată deja de deputați din toate fracțiunile. Sunt plănuite mari demonstrațiuni contra Austro-Ungariei.

Berlin, 19 Martie. Ziarul »Vossische Zeitung« află din Paris că guvernul rus a răspuns la întrebarea directă a cabinetului francez, că în cazul unui război austro-sârb, Rusia va rămâne neutră. Cu toată declarația aceasta, cercurile politice din Franța sunt din cauza puținei stabilități în atitudinea lui Iswolski, neliniștite cu privire la viitoarea situațiune internațională.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu
Redactor responsabil: Victor Branicea

Mamelor care lăptează

copilașii lor, dă puteri nouă și sporște laptele Emulsiunea Scott.

Oboseala

dispare, micul copil prosperează, devine frumos și robust.

La toate crizele maternității, Emulsiunea Scott dă putere, curaj, afară de acestea, are gust plăcut și se mistue ușor. (9)

Veritabilă numai ou mare — pescarul — ca semn de garanție a procedurii lui Scott.

Preț: unei sticle originale 2 coroane 50 bani. Se capătă în toate farmaciile.

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

Aducem la cunoștința On. public, că prețul apelor minerale și igienice din depositul nostru din strada Aței Nr. 6 pe lângă schimbul imediat al sticlelor este următorul:

Gloria	1 litru 12 fl. 1/2 litru — fl.
Borpatak	" 12 " " "
Matild	" 16 " " "
Borhegy	" 16 " " "
Boross	" 16 " " "
Előpatak	" 16 " " "

Fehérvő	" 16 " " "
Felsőrákos Mária	" 16 " " "
Kászton Salutaris	1 litru 16 fl. 1/2 litru 14 fl.
Horgász	" 16 " " "
Repati	" 16 " " "

Borszék	" 28 " " "
Sztojka	" 28 " " "
Boholt	" 26 " " "
Hargitta	" 26 " " "
Székely-Selters	" 26 " " "

La cumpărare de 25 sticle lăptăm Borvizuri acasă. — Apelăm la sprijinul On. public
Societatea pe acții a exploatării și exportului apelor minerale. (479,21—150.)

Nr. 3653-1909.

Publicațiune.

Pe baza recercării On. tribunal regese din loc se aduce la cunoștința publică, ca on. acela în pr vinta comasării locurilor din Poiană adătoare pe hotarul comunei Brassó a emis următoarea rezoluțiune:

1204-909. polg. szám.

Jelentése Schmidt György földmérőnek, melylyel Brassó város réz-leges tagositása ügyében az általa kikötött vonatkozó kivetési lajstrom az összesített kimutatással együtt be terjesztette.

V é g é z é s.

A brassói kir. törvényszék a fennebb jelzett tagositási ügyben a földmérő által beterjesztett kivetési lajstromot a 800-908 I. M. szám alatt kiadott rendelet 8. § nak első bekezdése értelmében átvizsgálás után jóváhagyó záradékkal ellátva 1. alatt további eljárás végett a brassói m. kir. a tóhivatalnak megküldi, az zal az értesítéssel, hogy a jóváhagyott költségvetésben előirányzott 22365 K 49 fillér birtokrendezési költségekből az 500-908 I. M. szám alatt kiadott utasítás 149 s-a értelmében a m. kir. földmívelésügyi minister ur áta: meg-térítendő 1492 K összeg levonása foiytán az érdekelt birtokosokra ös-szesen 20873 K 49 fill. lett kivetés és a birtokosoktól költség járulék czimén ez utóbi összeg hajtandó be, továbbá hogy az érdekelt birtok-soknak a tagositandó területén levő összes birtokának 1908 évi állami földadója 655 K 29 fill. s ennél fog-va az egy K. állami föld-dóra eső költségjárulék összege (az arányszám) 31 8543 K-t tesz ki.

Erről a kir. törvényszék az ös-szes érdekelt feleket Schmidt György földmérőt és a 800-908 I. M. szá-mu rendelet 8 §-a értelmében a bras-sói m. kir. pénzügyigazgatóságot u-tóbbít azzal, hogy a kivetési lajstrom szerint behajtandó összeg a fenneb már jelzett 20873 K 49 fill. értesíti.

Brassó, 1909 évi febr. hó 22-én.

A kir. törvényszék üléséből.

(P. H.)

Wittich s. k., Bélla s. k.,
elnök. jegyző.

Magistratul orășanesc.

**Se caută numai decât
Învățăcel**

din casă bună, care să poseadă lim-ba maghiară și română, în marele magazin de Librărie, Papetărie și Ar-ticole de lux

Alexandru Anca,
Gherla (Szamosujvár).

N. GRĂDINAR,

BRĂȘOV, Strada noagră Nr. 1.

Recomandă:

Cafea prăjită, Kgr. à Cor. 3-20

" " " " 4-

" " " " 4-80

Liqueur fine Rum Jamaica. Iava

C ba. Difante souiri de Cognac

în buteli și tot felul de mărfuri

de băcanie.

Concurs.

„SĂTMĂREANA”. institut de credi-t și economii, societate pe acții publică concurs pentru un post de oficial dotat cu salar anual de 1200 coroane și adaus de salar în intele-sul statutelor; eventual:

pe tru un post de practican cu salar anual de 840 coroane.

Funcționarii nelmsurați au cõrtel comun gratuit în casa institutului

Noualesul va fi definitivat în postul său; iar practicanul deamuit de oficial stabil după un an de probă prestat spre îndestulare.

Reflectanții la postul de oficial au să eocumenteze praxă de cel puțin un an; iar ambii. că au absolvat cu maturitate o școală comercială superioară;

că posed deplin în vorbă și scris limba română, maghiară. eventual și germană.

Reflectantul ales poate ocupa postul imediat, dar dator este să-l ocupe cel mult în 1 Iunie a. c.

Recursele inzestrate cu copiele de documente se vor trimite Direc-țiunei în Seini - Szinérvára-ya până în 3 April st. n. a. c.

Seini, la 9 Martie 1909

(588,2-4) Direcțiunea.

Vite nobilitate
liferează cu garanție, asortiment o gat de tot so- ul, și a. s. n. i ani recunoscută ca prima și foarte solidă.

Prima Pepinerie cu vite nobilitate de pe Târnava.

Proprietar: **FR. CASPARI,**
Mediaș Nr. 24 (A deal).
Cereți Catalogul prețurilor!

Catalogul conține sursi de recunoș- tință din toate părțile țerei. Proprietarii de vie, înainte de a comanda își pot câștiga siguranța verbal sau prin scris la persoane cunoscute, despre soliditatea firmei de sus. (351,18-31.)

Aviz!

Un tânăr român, în etate de 25 ani, învățator d'omat posedând per- fect și limba maghiară d'rește a ocupa un post de pădurar, cu sco- pul ca peste 2-3 ani să deponă exa- men de școal. de goric. Adresa se poate afla la administrația „Gazetei Transilvantei“ 520,9-10.

SĂNĂTATEA
este cea mai scumpă bi-efacere pentru Dame, se poate conserva și cultiva folosind

CORSET GRADEFONT
care este comod și modern.
se capătă după măsură sau gata numai în

MAGAZINUL
Mme B. GOLDSTEIN,
Confecționara de corseta specialitate
BRĂȘOV, Strada Vămei Nr. 21

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1908	1909	21 Februarie	28 Februarie
1 Martie	A c t i v :		
32.436,108	93901108 Reser. metal. aur 88722997	126.944,936	127.109,417
1.772,323	38535000 „ Trate aur 38386420	1.185,259	1.221,613
75.363,137	Argint și diverse monede	54.471,501	51.261,921
7.581,200	Portofoliu Român și străin.	27.272,694	27.834,021
17.432,246	*Impr. contra efec. publice 11365300	11.999,924	11.999,924
11.999,924	„ „ „ in cont-corent 16468721	15.296,433	15.296,433
15.638,508	Fonduri publice	3.187,121	3.187,121
3.243,121	Efectele fondului de rezervă	5.971,257	5.971,359
5.929,463	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	704,293	704,313
643,205	Imobile	370,031	377,265
643,205	Mobilier și Mașini de Imprimerie	105.454,494	103.965,244
104.944,184	Cheltueli de Administrațiune	12.656,064	14.433,250
4.086,661	Depozite libere	29.446,186	30.726,183
22.555,214	Conturi curente	394.960,193	394.088,064
403.980,596	Conturi de valori	12.000,000	12.000,000
	P a s i v :	26.380,304	26.380,304
12.000,000	Capital	3.863,598	3.863,598
24.574,391	Fond de rezervă	246.660,990	247.200,680
3.603,940	Fondul amortis. imob. și material	600,807	678,238
258.203,030	Bilete de Bancă în circulațiune	105.454,494	103.965,244
655,051	Dobânzi și beneficii diverse	394.960,193	394.088,064
104.944,184	Depozite de retras		
403.980,596	Scomptul 5% * Dobânda 5 1/2%		

Restaurantul dela Redută.

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public că am luat asupra mi conducerea **Restaurantului dela Redută**, unde, ca și până acuma tot aceiași BERE de Pilsner se pune în vânzare.

Recomand bucătăria recunoscută ca foarte bună. Prețuri moderate. Stau la dispoziție Caete cu Cupoane cu 20% reducere Abonamente lunare. Prânz și cină a la lista de bucate cu pâine 50 coroane. Seara TABLE d'HOTE 3 feturi de bucate, pește, triptură cu salată. Brânzeturi 1 cor. 50 bani.

Rugându-mă de o cercetare număroasă, semnez
cu toată stima
M. SCHUSTER.
(641,3-6.)

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brasov, Tergul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI

CĂRȚI DE ȘTIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIVERSE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURĂ.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURĂ.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, în toată mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brasov Tergul Inului Nr. 30, în eta- giul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brasov.